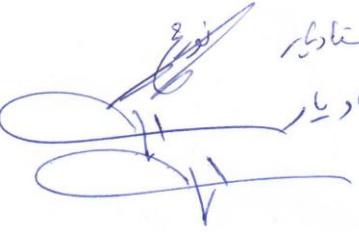
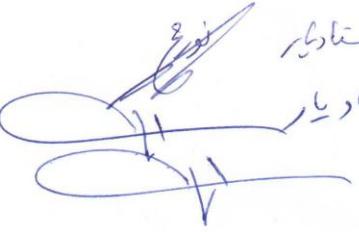
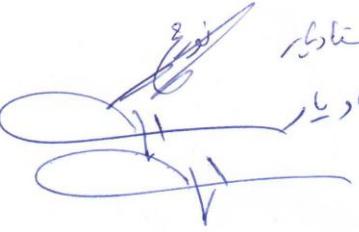

حَانَتْ
الْمَحْمَد

تائیدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد
 اعضای هیات داوران نسخه نهایی پایان نامه خاتم / آقای مصطفی لطفی تحت عنوان
الگوی امنیت پایدار در جمهوری اسلامی ایران
 را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آن را برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد
 می کنند .

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱- استاد راهنمای	دکتر ابوالفضل سعیدی	استاد دیار	
۲- استاد مشاور			
۳- استاد ناظر -	دکتر مریم نوری	استاد دیار	
۴- استاد ناظر	دکتر حمید دارا	استاد دیار	
۵- نماینده تحصیلات تکمیلی			

آیین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشی علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهشی علمی که تحت عنوانین پایان نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با همانگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجتمع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از استاد راهنمای، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان نامه و رساله به عهده استاد راهنمای و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان نامه/ رساله نیز منتشر می شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشگاه ها، مرکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین نامه های مصوب انجام شود.

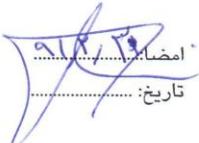
ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره های ملی، منطقه ای و بین المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با همانگی استاد راهنمای یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱۸ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم الاجرا است.

«اینجانب..... دانشجوی رشته ..... کلمه رای ..... و روای سال تحصیلی ۸۸

قطع ارسکد ..... دانشکده ..... دانشگاه ..... متعدد می شون کلیه نکات مندرج در آئین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته های علمی مستخرج از پایان نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مقاد آئین نامه فوق الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

..... امضای .....
..... تاریخ: .....

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ای خود، مراتب را قبل از طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته علوم سیاسی است که در سال ۱۳۹۰ در دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم / جناب آقای دکتر ابوالفضل شکوری، مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر افتخاری از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر درعرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأديه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقيف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب مصطفی لطفی دانشجوی رشته علوم سیاسی مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق وضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: مصطفی لطفی
تاریخ و امضا: ۹۱/۳/۲

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده علوم انسانی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
رشته علوم سیاسی

الگوی امنیت پایدار در جمهوری اسلامی ایران

نگارنده
مصطفی لطفی

استاد راهنمای اصلی
دکتر ابوالفضل شکوری

استاد مشاور
دکتر اصغر افتخاری

پاس

خدای ک آفرید

جهان را، انسان را، عقل را، علم را، معرفت را، عشق را

و به کسانی که عشقشان را در وجود نمید

گاهی بیایم و احوالشان را پرسیم.

تعدیم به

پر و مادرم ب حاضر زحمات بی دینشان

وَ يُزَكِّيْهِمْ وَ يُعْلَمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ

شکر شایان نثار ایزد منان که توفیق رارفیق را بهم ساخت تا این پیان نامه را به
پیان برسانم. از استاد فاضل و اندیشمند حناب آقای دکتر شکوری و حناب
آقای دکتر افحاری که همواره گخانده را مورد لطف و محبت خود قرار
داده اند، حکای شکر را در ارم.

وباشکر خالصانه خدمت بهم کسانی که به نوعی مراد به انجام رساندن این محم
یاری نموده اند.

در این پژوهش ما قصد داریم به یکی از مفاهیم پر ابهام در عرصه علوم اجتماعی در ارتباط با جمهوری اسلامی ایران بپردازیم. امنیت بنیادی‌ترین نیاز هر جامعه و مهم‌ترین عامل تداوم زندگی اجتماعی به شمار می‌رود و زندگی امن نخستین تمنای بشر بوده است. مقوله امنیت قدمتی به وسعت تاریخ بشر دارد و از نظر تبارشناسی این مفهوم دارای قدمتی طولانی‌تر از مفهوم اجتماع و جامعه است که نخستین مباحث فلسفی و سیاسی را می‌توان در آثار افلاطون و ارسطو یافت. با توجه به اهمیت روز افرون امنیت ما در این پژوهش با توجه با مفهومی دیگری یعنی پایداری قصد تحلیل امنیت در جمهوری اسلامی ایران داریم. مهم‌ترین سؤالی که در این باره مطرح می‌شود این است که امنیت در جمهوری اسلامی ایران چگونه پایدار می‌شود؟ یا الگوی امنیت پایدار در جمهوری اسلامی ایران چیست؟

در این مسیر ما معتقد به الگوی بومی در ارتباط با امنیت می‌باشیم و در این نگاه اسلامی- ایرانی می‌باشد، بررسی مبانی امنیت را ضروری می‌دانیم. در شرایط کنونی کشور موضوع امنیت و ارتقاء و پایداری آن در راستای اهداف نظام، همچون قانون اساسی و سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران از طریق طراحی و تدوین این الگوی بومی امکان‌پذیر خواهد بود، الگویی که با در نظر گرفتن مقتضیات فرهنگی، دینی و هویتی شکل گرفته باشد و زمینه ساز دست یابی به همه ارزش‌ها و آرمان‌های دینی و اهداف ملی و انقلابی باشد.

برای دست‌یابی و شناسایی این الگو این تحقیق با روش توصیفی- تحلیلی در پنج فصل سازماندهی شده است که در نهایت در جواب سؤال اصلی، الگوی امنیت پایدار در جمهوری اسلامی ایران را الگوی تعادل محور می‌داند که گزاره‌های اصلی آن از مکتب امنیتی اسلام به عنوان ایدئولوژی اصلی در جمهوری اسلامی گرفته شده است که ایمان به توحید در کانون این الگو قرار دارد و تربیت دینی راهبرد اصلی آن می‌باشد.

واژگان کلیدی: امنیت، پایداری، الگوهای امنیت پایدار.

۱.....	فصل اول: کلیات و طرح تحقیق
۲	کلیات
۲	۱-۱ طرح مسئله
۴	۲-۱ سوالات تحقیق
۵	۳-۱ فرضیات و مفروضات رساله
۶.....	۴-۱ اهداف تحقیق
۶.....	۵-۱ اهمیت و ضرورت تحقیق
۶.....	۱-۵-۱ اهمیت تحقیق
۶.....	۲-۵-۱ ضرورت‌های تحقیق
۷	۱-۶ سابقه و ادبیات تحقیق
۱۱.....	۱-۷ روش تحقیق و گردآوری داده‌ها
۱۲.....	۱-۸ سازماندهی پژوهش
۱۳.....	فصل دوم مفهوم شناسی
۱۴.....	کلیات
۱۴.....	۱-۲ امنیت
۱۴.....	۱-۱-۱ امنیت مفهومی مبهم
۱۵.....	۱-۱-۲ گفتمان‌های امنیت
۱۵.....	۱-۲-۱-۱ گفتمان امنیت سلبی
۱۶.....	۱-۱-۲-۱-۲ مطالعات سنتی
۱۶.....	۲-۱-۲-۱-۲ مطالعات فرا سنتی

۱۷.....	۲-۲-۱-۲ گفتمان امنیت ایجابی
۱۷.....	۱-۲-۲-۱-۲ مطالعات مدرن
۱۸.....	۲-۲-۲-۱-۲ مطالعات فرا مدرن
۱۹.....	۲-۳-۱-۲ امنیت؛ مفهومی در حال شدن
۲۲.....	۴-۱-۲ ویژگی‌های امنیت
۲۴.....	۵-۱-۲ ارکان امنیت
۲۴.....	۱-۵-۱-۲ مرجع امنیت
۲۴.....	۲-۵-۱-۲ تهدید امنیتی
۲۴.....	۳-۵-۱-۲ امنیت سازی
۲۵.....	۲-۲ پایدار
۲۵.....	۱-۲-۲ تعریف مفهوم پایداری
۲۶.....	۲-۲-۲ پیشینه مفهوم پایداری
۲۷.....	۲-۳-۲ اهمیت، ابعاد و اصول مفهوم پایداری
۲۸.....	۴-۲-۲ امنیت پایدار
۲۸.....	۱-۴-۲-۲ تعریف امنیت پایدار
۲۹.....	۳-۲ الگو؛ بیان منظم
۲۹.....	۱-۳-۲ تعاریف
۳۰.....	۲-۳-۲ ویژگی‌های الگو
۳۰.....	۳-۳-۲ ارزیابی الگو
۳۱.....	۴-۲ نتیجه‌گیری فصل

۳۳.....	فصل سوم الگوهای رایج امنیت پایدار
۳۴.....	کلیات
۳۵.....	۱-۳ الگوهای رایج امنیت پایدار
۳۵.....	۱-۱-۳ الگوی امنیت پایدار قدرت محور
۳۶.....	۱-۱-۱-۳ مفهوم قدرت
۳۷.....	۱-۱-۱-۱-۳ تعریف قدرت
۳۹.....	۲-۱-۱-۱-۳ انواع قدرت
۳۹.....	۳-۱-۱-۱-۳ مفهوم قدرت در الگوی امنیت پایدار قدرت محور
۴۰.....	۳-۱-۱-۳ ریشه های تاریخی- فلسفی
۴۴.....	۴-۱-۱-۳ قدرت و امنیت پایدار
۴۷.....	۵-۱-۱-۳ ویژگی های امنیت در الگوی امنیت پایدار قدرت محور
۴۷.....	۶-۱-۱-۳ ارکان الگوی امنیت پایدار قدرت محور
۴۸.....	۷-۱-۱-۳ نقد و ارزیابی الگوی قدرت محور
۴۹.....	۱-۷-۱-۱-۳ نقد الگوی امنیت پایدار قدرت محور
۵۰.....	۲-۷-۱-۱-۳ ارزیابی الگوی امنیت پایدار قدرت محور
۵۰.....	۱-۲-۷-۱-۱-۳ ارزیابی مفهوم قدرت در جمهوری اسلامی
۵۲.....	۲-۱-۱-۶-۱-۳ منبع قدرت در جمهوری اسلامی ایران
۵۳.....	۳-۱-۱-۶-۱-۳ قدرت مفهومی مقید، در جمهوری اسلامی
۵۶.....	۲-۱-۳ الگوی امنیت پایدار تناسب محور
۵۶.....	۱-۲-۱-۳ مفهوم تناسب
۵۷.....	۲-۲-۱-۳ امنیت مفهومی دارای ابعاد

۶۰	۳-۲-۱-۳ تناسب و امنیت پایدار.....
۶۱	۴-۲-۱-۳ ویژگی ها و ارکان الگوی تنااسب محور .....
۶۲	۵-۲-۱-۳ نقد و ارزیابی الگوی تنااسب محور امنیت پایدار .....
۶۳	۱-۵-۲-۱-۳ نقدهای الگوی امنیت پایدار تنااسب محور .....
۶۴	۲-۵-۲-۱-۳ ارزیابی الگوی امنیت پایدار تنااسب محور .....
۶۴	۱-۲-۵-۲-۱-۳ ابعاد امنیت در جمهوری اسلامی ایران.....
۷۱	۲-۲-۵-۲-۱-۳ مفهوم توسعه .....
۷۴	۳-۱-۳ الگوی امنیت پایدار انسجام محور.....
۷۵	۱-۳-۱-۳ مفهوم انسجام .....
۷۸	۲-۳-۱-۳ ریشه های ظهر .....
۸۲	۴-۳-۱-۳ انسجام و امنیت پایدار .....
۸۵	۴-۳-۱-۳ ارکان الگوی امنیت پایدار انسجام محور .....
۸۶	۵-۳-۱-۳ ارزیابی و نقد الگوی امنیت پایدار انسجام محور .....
۸۷	۱-۵-۳-۱-۳ نقدهای الگوی امنیت پایدار انسجام محور .....
۸۷	۲-۵-۳-۱-۳ ارزیابی الگو امنیت پایدار انسجام محور .....
۸۸	۱-۲-۵-۳-۱-۳ امنیت، کالای اجتماعی در جمهوری اسلامی ایران .....
۹۱	۲-۳ نتیجه گیری فصل .....
۹۳	فصل چهارم الگوی امنیت پایدار در جمهوری اسلامی ایران(الگوی تعادل محور).....
۹۴	کلیات ... .
۹۴	۱-۴ مبانی اندیشه جمهوری اسلامی ایران .....
۹۵	۱-۱-۴ اصول هستی شناختی.....

۹۵.....	۱-۱-۱-۴ اصل توحید .....
۹۷.....	۲-۱-۱-۴ اصل امید (تکامل) .....
۹۸.....	۳-۱-۱-۴ اصل نبرد حق و باطل .....
۹۹.....	۴-۱-۱-۴ اصل فطرت (حقایق ثابت و مشترک) .....
۹۹.....	۵-۱-۱-۴ اصل ارزش انسان .....
۱۰۰.....	۲-۱-۴ ارزش‌های اساسی .....
۱۰۲.....	۱-۲-۱-۴ اسلامی بودن .....
۱۰۳.....	۲-۲-۱-۴ ولایت فقیه .....
۱۰۳.....	۳-۲-۱-۴ حفظ کرامت، حقوق و آزادی‌های انسانی .....
۱۰۴.....	۴-۲-۱-۴ جمهوریت .....
۱۰۵.....	۵-۲-۱-۴ استقلال .....
۱۰۶.....	۶-۲-۱-۴ تمامیت ارضی .....
۱۰۷.....	۷-۲-۱-۴ وحدت و انسجام .....
۱۰۸.....	۸-۲-۱-۴ عدالت .....
۱۰۹.....	۹-۲-۱-۴ مبارزه با ظلم .....
۱۱۰.....	۱۰-۲-۱-۴ حفظ خانواده .....
۱۱۱.....	۱۱-۲-۱-۴ حفظ محیط زیست .....
۱۱۱.....	۱-۳-۱-۴ آرمان‌های اساسی .....
۱۱۲.....	۱-۳-۱-۴ اندیشه امت .....
۱۱۳.....	۲-۳-۱-۴ بسط عدالت در جهان .....
۱۱۴.....	۳-۳-۱-۴ سعادت برای همه انسان‌ها .....

۱۱۵.....	۴-۳-۱-۴ رشد و توسعه کامل در همه ابعاد.....
۱۱۶.....	۴-۳-۱-۴ نایبودی ظلم و ستم در جهان.....
۱۱۸.....	۴-۱-۴ ابعاد هویتی .....
۱۱۸.....	۱-۴-۱-۴ اسلامی بودن.....
۱۱۸.....	۲-۴-۱-۴ مردمی بودن.....
۱۱۸.....	۳-۴-۱-۴ انسانی بودن .....
۱۱۸.....	۴-۴-۱-۴ انقلابی بودن.....
۱۱۹.....	۵-۴-۱-۴ ملی بودن .....
۱۱۹.....	۶-۴-۱-۴ آرمان جهانی .....
۱۲۰.....	۵-۱-۴ ویژگی‌های امنیت در اندیشه جمهوری اسلامی.....
۱۲۱.....	۱-۵-۱-۴ عقیدتی-فرهنگی .....
۱۲۱.....	۲-۵-۱-۴ بسط محور.....
۱۲۱.....	۳-۵-۱-۴ جامع الابعاد .....
۱۲۲.....	۲-۴ الگوی پیشنهادی (تعادل محور) .....
۱۲۳.....	۱-۲-۴ مبانی و ریشه .....
۱۲۳.....	۱-۱-۲-۴ تعریف امنیت در قرآن .....
۱۲۶.....	۳-۱-۲-۴ ایمان و امنیت.....
۱۲۹.....	۴-۱-۲-۴ کار ویژه و مفهوم ایمان در امنیت .....
۱۳۰.....	۵-۱-۲-۴ ارکان امنیت در گفتمان امنیتی اسلام.....
۱۳۰.....	الف. مرجع امنیت.....
۱۳۱.....	ب. تهدید .....

ج. تأمین امنیت.....	۱۳۱
۲-۲-۴ مفهوم تعادل.....	۱۳۱
۱-۲-۲-۴ تعادل چیست؟.....	۱۳۲
۲-۲-۲-۴ مفهوم تعادل در الگو تعادل محور امنیت پایدار	۱۳۳
۳-۲-۲-۴ تعادل در جمهوری اسلامی ایران.....	۱۳۴
۳-۲-۴ طراحی الگوی امنیت پایدار تعادل محور.....	۱۳۵
۱-۳-۲-۴ کلیات الگوی تعادل محور (پیشنهادی).....	۱۳۵
۴-۲-۳-۲-۴ ارکان الگوی تعادل محور	۱۳۸
۱-۲-۳-۲-۴ توحید.....	۱۳۸
۲-۲-۳-۲-۴ تعادل اجتماعی	۱۳۸
۳-۲-۳-۲-۴ ایمان.....	۱۳۹
۴-۲-۳-۲-۴ تربیت	۱۳۹
۵-۲-۳-۲-۴ مشروعیت	۱۳۹
۴-۳-۲-۴ ویژگی های امنیت در الگوی امنیت پایدار تعادل محور	۱۴۰
۱-۳-۳-۲-۴ امنیت مفهومی ایجابی تا سلبی	۱۴۰
۲-۳-۳-۲-۴ امنیت مفهومی اجتماعی دارد	۱۴۰
۳-۳-۳-۲-۴ تهدید نرم مقدم بر تهدید سخت	۱۴۰
۴-۳-۳-۲-۴ امنیت یک مقوله تربیتی است	۱۴۱
۵-۳-۳-۲-۴ ایمان از مشتقات امنیت است	۱۴۱
۴-۳-۲-۴ ویژگی های الگوی امنیت پایدار تعادل محور	۱۴۱
۱-۴-۳-۲-۴ تاکید تؤمنان بر ارزشها، آرمانها و واقعیات.....	۱۴۱

۱۴۱.....	۲-۴-۳-۲-۴ تحقیق نظم مبتنی رضایت و مشروعیت
۱۴۲.....	۳-۴-۳-۲-۴ اعتبار به واسطه بومی بودن و کارایی
۱۴۲.....	۵-۳-۲-۴ ترسیم الگوی تعادل محور جمهوری اسلامی ایران
۱۴۳.....	۱-۵-۳-۲-۴ راهبردهای تربیتی
۱۴۳.....	۱-۱-۵-۳-۲-۴ توحید محوری
۱۴۳.....	۲-۱-۵-۳-۲-۴ اخلاق محوری در روابط اجتماعی
۱۴۴.....	۳-۱-۵-۳-۲-۴ جامعه پذیری بر پایه باورها و ارزش‌های اسلامی
۱۴۴.....	۴-۱-۵-۳-۲-۴ ترویج امر به معروف و نهی از منکر
۱۴۴.....	۵-۱-۵-۳-۲-۴ جریان فرهنگی و مبارزه با تهاجم فرهنگی
۱۴۵.....	۲-۵-۳-۲-۴ نهاد‌های تربیتی
۱۴۵.....	۲-۵-۳-۲-۴ نهاد‌های غیر رسمی
۱۴۵.....	الف. خانواده
۱۴۵.....	ب. مساجد
۱۴۵.....	۲-۲-۵-۳-۲-۴ نهاد‌های رسمی
۱۴۶.....	الف. مدرسه
۱۴۶.....	ب. وسائل ارتباط جمعی
۱۴۷.....	۴-۴ نتیجه گیری
۱۴۹.....	فصل پنجم نتیجه گیری تحقیق
۱۵۰.....	کلیات
۱۵۰.....	۱-۵ خلاصه فصل‌ها
۱۵۳.....	۲-۵ بعد نظری

۱۵۳.....	۳-۵ بعد موضوعی
۱۵۷.....	منابع و مأخذ
۱۵۸.....	۱. فارسی
۱۵۸.....	الف. کتب
۱۶۳.....	ب. مقالات
۱۶۶.....	۲- لاتین
۱۶۶.....	۳- منابع اینترنتی

فهرست جدول

جدول ۱-۵ مقایسه الگوهای امنیت پایدار	۱۵۲
--------------------------------------	-----

فهرست اشکال

شكل ۱-۳: رابطه تهدید و قدرت در الگوی قدرت محور	۴۶
شكل ۲-۳: رابطه توالی قدرت و افزایش امنیت در الگوی قدرت محور	۴۶
شكل ۳-۳: رابطه توسعه و ابعاد امنیت در مقابله با تهدید	۶۱
شكل ۴-۳: انسجام و باز تولید ابعاد امنیت در هویت	۸۵

فصل اول :

كليات و طرح تحقيق

کلیات

فصل حاضر، به مباحثی نظیر، طرح مسئله، سؤال یا سؤالات تحقیق، فرضیات تحقیق، مفاهیم و متغیرها، اهداف و کاربردهای تحقیق، اهمیت و ضرورت تحقیق، سابقه و ادبیات تحقیق، روش تحقیق و گردآوری دادها، سازماندهی پژوهش، می پردازد.

۱-۱ طرح مسئله

«شاید زندگی امن نخستین تمنای بشر بوده است؛ چرا که عالی‌ترین در خواستهای بشر در پر تو مفهوم امنیت، حاصل می‌آید» (مطهر نیا، ۱۳۸۴: ۱۲). امنیت یک مفهوم آشنا و قابل شناخت برای تمایی جوامع بشری است و رسیدن به «وضعیت امن»^۱ الیت نخست برای تمامی جوامع سیاسی بوده است که هم به عنوان هدف هم وسیله مطرح، و عامل دوام زندگی اجتماعی می‌باشد. اساساً کسی یافت نمی‌شود که منکر این اصل اساسی ضروری برای حیات بشر در عرصه فردی، اجتماعی و همچنین ملی و بین‌الملی باشد (روحانی، ۱۳۸۹: ۲۵).

بنابراین به طور کلی امنیت کالایی است که همه اینای بشر و اعضا هر جامعه سعی دارند آن را به دست آورند. می‌توان گفت هیچ عنصری برای پیشرفت بشر و تکامل یک جامعه مهم‌تر از مفهوم امنیت نبوده است و امنیت از مهم‌ترین پارادایم‌های روز دنیاست به لحاظ نقشی که در زندگی اجتماعی انسان‌ها ایفا می‌کند. همان‌طور که اشاره شد، اگرچه امنیت دارای تاریخچه دیرینه‌ای در زندگی انسان می‌باشد اما با تکوین دولتهای ملی انسان معطوف به مقوله تازه‌ای به نام «امنیت ملی»^۲ می‌شود. با توجه به این مفهوم تازه، امنیت در چهارچوب مرزهای ملی تعریف می‌شود. این روزگار نو برآمده از «کنگره وستفالی» است که بالاترین اقتدار از آن واحدهای ملی کشورهast و تلاش در جهت حفظ امنیت ملی و گسترش آن یکی از مهم‌ترین هدف‌ها آن‌ها، و پایه اصلی سیاست دولت – ملت‌ها می‌باشد(نصری، ۱۳۸۴: ۳۱۱ - ۳۳۶). در این حالت امنیت به عنوان مهم‌ترین کالا،

¹ Secure- situation

² National security

سیاست گذاری و تأمین آن مأموریت اصلی دولتها می‌شود. اینکه چگونه دولتها باید به این خواسته و وظیفه خود جامع عمل بپوشانند، مطالعات و پژوهش‌های گسترده و ژرفی انجام و مراکز و مؤسساتی مستقیم و غیر مستقیم به کند و کاو در موضوع امنیت و سیاست‌گذاری چگونگی دستیابی به آن پرداخته‌اند. در دهه ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ نیز مفهوم جدید «پایدار»^۱ در روند تحولات جهانی در ارتباط با مفهوم امنیت مطرح شد که سرفصل دیگری برای پژوهش در این موضوع را ایجاد نمود که تأکید بر آن بود که امنیت در جهان کنونی باید در چهارچوب مؤلفه‌های پایدار تعریف شود.

بنابراین در جهان معاصر آنچه در ارتباط با امنیت از اهمیت بسزایی برخوردار است «امنیت پایدار»^۲ یا «امنیت ملی پایدار» است که دولت به عنوان کارگزار اصلی تأمین امنیت باید در سیاست‌گذاری به این موضوع توجه ویژه داشته باشد، در این بین این موضوع مطرح می‌شود که وقتی از امنیت پایدار صحبت می‌شود چه اتفاقی می‌افتد؟ و این وصف پایداری در ارتباط با امنیت چیست؟ که امروزه همه استراتژی‌های امنیتی، سیاست گذاری‌های امنیتی که نظریه‌پردازان طراحی و سیاست مداران اجرا می‌کنند یک دغدغه مهم آن‌ها این است که امنیت دارای وصف پایدار باشد. در تعریف اولیه، امنیت پایدار در مقابل مقطعی و گذرا تعریف می‌شود؛ و جامعه ای را می‌توان امن نامید که از امنیت پایدار برخوردار باشد. بنابراین با توجه به اهمیت مفهوم پایدار، هر کدام از مکاتب و نظریه‌های امنیتی به طور مستقیم و غیر مستقیم با این موضوع پرداخته‌اند، و ویژگی و الگوی خاصی را در ارتباط با مفهوم امنیت پایدار در نظر گرفته‌اند. تعدادی از این مکاتب و نظریه‌ها بر و مؤلفه قدرت تاکید داشته و امنیت پایدار را با قدرت برابر دانسته، و الگوی مفهومی پیشنهادی آن‌ها قدرت محور می‌باشد. یا مکاتبی که در مطالعات فراسنtri قرار دارند با اولویت به توسعه و تاکید بر ابعاد امنیت، به ارائه الگوی خاص خود پرداخته‌اند. مطالعات مدرن نیز که به جنبه‌های اجتماعی امنیت توجه خاصی داشته است که هویت در کانون آن قرار دارد و امنیت پایدار را با توجه به این مفهوم چهارچوب بندی می‌کند.

---

¹ Stable

² Sustainable Security